

Welke organisaties mogen vrijwilligers inzetten?

Last Modified on 29/11/2024 11:51 am CET

Wat zijn nou precies de regels omtrent het inzetten van vrijwilligers? Kan dat als je een NV of BV bent? Het antwoord op deze vraag en meer informatie vind je in dit artikel.

Welke organisaties mogen vrijwilligers inzetten?

In [Artikel 2 Wet op de loonbelasting 1964](#) wordt onder 'vrijwilliger' verstaan: degene die niet bij wijze van beroep arbeid verricht voor een organisatie zonder winstoogmerk. Wanneer iemand onbetaald en onverplicht arbeid verricht in een organisatie met een winstoogmerk, is dit voor de overheid geen vrijwilliger maar een onbetaalde werknemer.

Een vrijwilliger is iemand die volgens de belastingdienst aan de volgende vier voorwaarden voldoet:

1. De persoon verricht werkzaamheden voor:
 - a. een organisatie die niet onderworpen is aan vennootschapsbelasting of daarvan is vrijgesteld
 - b. een sportvereniging of sportstichting
 - c. een ANBI (algemeen nut beogende instelling)
2. De persoon is niet in dienst van de organisatie, sportvereniging of stichting
3. De persoon doet de werkzaamheden niet voor zijn/haar beroep
4. De vergoeding die de persoon krijgt is een vrijwilligersvergoeding. Dat wil zeggen dat de vergoeding zo laag is dat deze niet in verhouding staat tot de omvang en het tijdsbeslag van het werk.

De verschillende rechtsvormen

Een nv, bv, stichting en vereniging zijn [alle vier rechtsvormen](#) met rechtspersoonlijkheid. Dat betekent dat je als bestuurder niet aansprakelijk bent op je privévermogen voor eventuele schulden.

Bij een nv en bv is het kapitaal verdeeld in aandelen. Deze rechtsvormen hebben beide een winstoogmerk en moeten over de winst vennootschapsbelasting betalen. Een onbetaalde kracht die wordt ingezet om vrijwilligerswerk te doen bij een bv of nv, wordt niet gezien als vrijwilliger door de overheid.

Een stichting en een vereniging zijn beide organisaties die niet als doel hebben om winst te maken. Een stichting en een vereniging mogen wel winst maken met een onderneming, maar de voorwaarde is hierbij dat de winst gebruikt wordt voor het behalen van het ideële doel of het realiseren van de maatschappelijke activiteiten. De winst mag dus niet verdeeld worden onder de leden. Een stichting of (sport)vereniging mag altijd met vrijwilligers werken, want dat zijn organisaties die geen winstoogmerk hebben.

Het inzetten van vrijwilligers: wat is er mogelijk?

We geven een voorbeeld. Sportbedrijf Rotterdam is een bv waardoor het niet mogelijk is om vrijwilligers in te zetten. Een vereniging of stichting mag dit dus wel. Bij Sportbedrijf Rotterdam zijn verschillende stichtingen en sportverenigingen aangesloten die als zelfstandige organisatie vrijwilligers mogen inschakelen. Zolang deze organisaties geen nv of bv zijn, mogen vrijwilligers worden ingezet. Wanneer deze aangesloten organisaties dat willen doen, dan is op [de website van de belastingdienst](#) meer informatie te vinden over de vrijwilligersregeling en op de [website van de rijksoverheid](#) staan de regels voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties uitgewerkt.

Vrijwilligerswerk en sociale ondernemingen

De sociale onderneming, een vertaling van het Engelse 'social enterprise', valt tussen de private en maatschappelijke sector in: het zijn BV's die primair een maatschappelijk doel voor ogen hebben. Hoewel zij commercieel zijn en wel winstgevend en financieel gezond moeten zijn, staat niet het winsttoegmerk, maar het maatschappelijke doel bovenaan. Sociale ondernemingen passen in de trend die sinds de jaren '90 wereldwijd en in Nederland op gang is gekomen. Voorbeelden van sociale ondernemingen zijn Fairphone, Tony's Chocolonely en Kromkommer.

Vrijwilligerswerk en sociale ondernemingen

De vier huidige rechtsposities (stichting, vereniging, BV en NV) sluiten niet goed aan op de ontwikkeling van sociale ondernemingen. Sociale ondernemingen vestigen zich meestal als BV, maar kunnen zodra zij vennootschapsplichtig zijn geen vrijwilligers meer inzetten. Dit wil niet zeggen dat er geen onbetaalde medewerkers bij BV's ingezet kunnen worden, maar zij vallen dan niet meer onder de vrijwilligersverzekering en mogen geen onbelaste vrijwilligersvergoedingen ontvangen, wat bij vrijwilligers bij stichtingen en verenigingen wel zo is.

Een deel van de sociale ondernemingen ziet zich door deze fiscale regelingen of door eisen vanuit de (lokale) overheid gedwongen om naast de commerciële BV een stichting op te zetten om bijvoorbeeld vrijwilligers in te kunnen zetten. Dit wordt een hybride businessmodel genoemd. De onderneming heeft dan een complexe en minder transparante structuur, en hogere administratieve lasten.

De maatschappelijke BV of de BVm

Voor meer erkenning en herkenning van sociale ondernemingen en het oplossen van bovengenoemde knelpunten heeft het kabinet op 10 juli 2020 het wetsvoorstel voor de maatschappelijke BV ofwel de BVm aangenomen. Dit betekent een aparte juridische erkenning voor sociale ondernemingen. De aparte status van de BVm biedt ook mogelijkheden voor actieve ondersteuning van deze ondernemingen zoals het actief benaderen voor aanbestedingen, het faciliteren van werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het bevorderen van kennisdeling over sociaal ondernemen.

Toekomst van de BVm en vrijwilligerswerk

De staatssecretaris heeft een update gegeven over de huidige stand van zaken. Kort samengevat is het volgende besloten. Sociale ondernemingen kunnen vrijwilligers inzetten als zij:

- als een stichting of vereniging geregistreerd staan;
- als BV geregistreerd staan maar door een beperkte fiscale winst niet vennootschapsplichtig zijn; of
- voor een hybride businessmodel kiezen.

Het volledige besluit vind je hier als pdf: [BVWetgeving .pdf](#)

Bronnen en verder lezen

- https://ondernemersplein.kvk.nl/werken-met-vrijwilligers/?gclid=CjwKCAjwLr8BRA0EiwAnt4MTmWlnKABGg1q4nPpnga4Hj4jLr69uPTgtXRgJOKsgAQviYOv_7oOBBoCMEIQ
- <https://vrijwilligerswerk.nl/themas/wettenenregels/wenr-inzicht/2518897.aspx?t=Vrijwilligersvergoeding>
- <https://vrijwilligerswerk.nl/themas/wettenenregels/wenr-inzicht/2518908.aspx?t=Vrijwilligerswerk-bij-commerciele-organisatie>
- <https://www.kvk.nl/duurzaamheid/sociaal-ondernemen-succesvol-je-sociale-doel-bereiken/>
- https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z13802&did=2020D29309
- <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/07/10/versterken-sociaal-ondernemerschap>
- <https://www.socialimpactfactory.com/news/vijf-vragen-over-de-aparte-rechtsvorm-voor-sociale-ondernemers-de-bvm/>

Dit artikel is opgesteld door/ in samenwerking met [BMC/ Advies op Maat](#). Heb je een verdiepende vraag of wil je een andere vraag stellen waarop je het antwoord niet in de Kennisbank kunt vinden? Dien die vraag dan in door een e-mail te sturen naar netwerk@zorgzaam010.nl.

Kennisbank Zorgzaam010